

Т. М. Кабула, магістрант
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
(науковий керівник: Бірюк О. Г.,
канд. екон. наук, доцент)

АУДИТ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Аудит на сільськогосподарських підприємствах повинен бути організований та проведений за такими методологічними підходами, що забезпечують достовірну перевірку відповідності відображення методики розподілу загальновиробничих витрат.

Для встановлення правильності відображення в бухгалтерському обліку загальновиробничих витрат аудиторі слід пам'ятати, що загальновиробничі витрати є складовою виробничої собівартості виробленої продукції. Тому при перевірці він повинен враховувати, що сільськогосподарські підприємства для обліку загальновиробничих витрат мають право використовувати положення як П(С)БО 16 «Витрати» [1], так і Методичних рекомендацій галузевого відомства [2]. Обрані підприємством положення щодо обліку загальновиробничих витрат повинні бути відображені в Наказі про облікову політику підприємства.

Отже, при перевірці правомірності віднесення до загальновиробничих витрат аудиторі слід керуватися визначенням їх переліком, який наведений у П(С)БО 16 «Витрати». При цьому, Методичними рекомендаціями №132 встановлено, до суми загальновиробничих витрат треба включати суму нарахованого (внесеного) фіксованого сільськогосподарського податку та плату за оренду землі і майна виробничого призначення. Аудиторі слід також враховувати, що до складу загальновиробничих витрат включаються бригадні, фермерські, цехові та загальновиробничі витрати.

З метою здійснення контролю за окремими видами витрат загальновиробничого характеру підприємство самостійно встановлює статті витрат для накопичення даних і одержані результати відображає в Наказі про облікову політику підприємства. Аудиторі необхідно встановити, чи дотримуються встановлені статті витрат на підприємстві.

Загальновиробничі витрати поділяються на постійні і змінні. Відповідно до П(С)БО 16 «Витрати» перелік і склад змінних і по-

стійних загальновиробничих витрат встановлюється підприємством самостійно і вказується в Наказі про облікову політику підприємства. Аудитору необхідно звернути увагу, чи дотримується зазначений перелік на підприємстві.

Аудитору слід враховувати, що загальновиробничі витрати у сільськогосподарських підприємствах не поділяються на постійні і змінні. Вони розподіляються між основними галузями та об'єктами витрат пропорційно до суми прямих витрат (без витрат основних матеріалів: кормів, насіння, сировини).

Кожному підприємству слід передбачити за базу розподілу таку характеристику виробничого процесу, зміна якої найбільшою мірою впливає на зміну величини загальновиробничих витрат. Вибір невідповідної характеристики буде означати, що суми загальновиробничих витрат, які відносяться на окремі вироби (роботи, послуги), неточно відобразять фактично понесені витрати. При виборі бази розподілу необхідно звернути увагу на те, щоб між зміною загальновиробничих витрат і зміною бази розподілу існувала пропорційна або майже пропорційна залежність. Враховуючи особливості відповідних виробництв застосовуються, як правило, наступні бази розподілу загальновиробничих витрат: сума прямих витрат на виробництво продукції (вартість прямих витрат матеріалів); сума заробітної плати робітників (грн) (прямі витрати на оплату праці); обсяг відпрацьованого робітниками часу; обсяг діяльності. В Наказі про облікову політику підприємства треба зазначити встановлення бази розподілу загальновиробничих витрат. Аудитору слід перевірити чи дотримується підприємство зазначеної бази розподілу загальновиробничих витрат.

Отже, при встановленні правильності відображення в бухгалтерському обліку загальновиробничих витрат аудитору слід перевірити, чи дотримується сільськогосподарське підприємство положень щодо обліку цих витрат у Наказі про облікову політику підприємства.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерський облік 16 «Витрати», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318.

2. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджені наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132.